

منابع اقتصادی جهان

مقاله این بخش:
صفت آب

هدف اصلی این بخش معرفی صنایع، مجتمع‌ها و بخش‌های خدماتی و تولیدی جهان که منابع اقتصادی جهان محسوب می‌شوند، است. در هر شماره، یک صنعت یا یک بخش خدماتی معرفی و اطلاعاتی در خصوص برترین شرکت‌های مربوط به آن صنعت ارائه خواهد شد.

صنعت آب

گروه مترجمان میثاق مدیران
info@MisaqModiran.com

۱۶۱۹	. آغاز به کار شرکت نیور ریور ^۱ برای ارائه خدمات به شهر لندن
۱۸۵۳	. تأسیس شرکت CGE فرانسه
۱۸۸۰	. CGE در مناقصه تأمین آب ونیز برنده شد
۱۸۸۰	. تأسیس شرکت لیونیز ^۲ فرانسه
۱۸۸۱	. شرکت لیونیز در مناقصه تأمین آب بارسلون برنده شد
۱۹۴۶	. شرکت لیونیز ملی اعلام شد
۱۹۷۲	. شرکت لیونیز شرکت مهندسی دگرمونت ^۳ را خرید
۱۹۸۹	. شرکت های آب انگلستان و ولز خصوصی اعلام شدند
۱۹۹۶	. لیونیز شرکت آب انگلستان را خرید
۱۹۹۷	. ادغام لیونایز با شرکت سوئز ^۴ که یکی از مجریان پروژه کانال سوئز بود
۱۹۹۸	. تبدیل شرکت فرو پاشیده انرون ^۵ آمریکا به آزریکس ^۶ و خرید شرکت آب وسکس ^۷ انگلستان توسط آزریکس
۱۹۹۹	. خرید شرکت آب برلین توسط ویوندی ^۸
۲۰۰۰	. شناور شدن بخشی از سهام ویوندی
۲۰۰۰-۲۰۰۱	. بازگشت دوباره آزریکس به انرون
۲۰۰۱	. خرید شرکت تیمز ^۹ توسط شرکت آلمانی RWE؛ RWE شرکت آمریکن واتر ورکس ^{۱۰} را خرید

مناطق آنها هنوز مقاومت زیادی در برابر این موضوع وجود دارد که آب هم مانند هر کالای دیگری است و باید قیمتی برای آن تعیین شود و همانند دیگر کالاها به فروش برسد. در کشورهای در حال توسعه که عمدتاً ترکیبی از کشورهای آفریقایی و آسیای جنوبی است، سیستم های آب رسانی شهری که در دوران استعمار که جوامع آنها به مراتب کوچک تر از حال حاضر بودند شکل گرفته اند هرگز متناسب با رشد جمعیت توسعه نیافته است. موضوع تأمین آب در این بازارها کاملاً با شرایط موجود در اروپا و آمریکای شمالی تفاوت دارد.

صنعت آب دارای سه بخش اصلی است: مصارف شخصی، کشاورزی و صنعتی. اگرچه بیش از ۷۰ درصد مصرف آب جهان، مربوط به بخش کشاورزی است، اما صنعت آب در نتیجه مصرف خانگی و صنعتی رشد کرده است. البته هنوز هم مصرف خانگی و صنعتی آب کم رنگ تر از بخش کشاورزی است زیرا مردمان زیادی در جهان به صنعت کشاورزی وابسته اند. در ضمن هنوز هم بسیاری از مصرف کنندگان آب فکر می کنند که آب را باید رایگان مصرف کنند به ویژه در شهرهای کشورهای در حال توسعه که به شدت و در اثر موج مهاجرت رو به گسترش هستند. در اروپا و آمریکای شمالی، قابلیت تأمین و عرضه آب قدمت نسبتاً طولانی دارد و به همین دلیل مفهوم قیمت گذاری آب در این مناطق بهتر شکل گرفته است هر چند که در برخی

1.New River	6.Azurix
2.Iyonnaise	7.Wessex Water
3.Degermont	8.Vivendi
4.Suez	9.Thmaes
5.Enron	10.American Water Works

البته هر دو منطقه با مشکلاتی در زمینه ناتوانی یا بی‌علاقگی دولت‌ها برای هزینه کردن سرمایه برای بازسازی یا توسعه زیرساخت‌های مورد نیاز برای تحویل آب پاکیزه به مردم و همچنین سیستم‌های مناسب لوله‌کشی خانگی و صنعتی مواجه هستند.

اکثر شهرهای غربی، در اواخر قرن ۱۹ و به دلیل توصیه‌های مراجع بهداشتی، به شبکه‌ها و سیستم‌های لوله‌کشی آب شهری مجهز شدند. اما تا اواسط قرن بیستم این شبکه‌ها فرسوده شدند و با توجه به این که شبکه‌ها در دست شهرداری‌ها بودند، لذا کارآیی لازم را نداشتند و حدود ۴ درصد آب شهری به هدر می‌رفت.

تا اواسط دهه ۱۹۷۰، جامعه اروپا قوانینی در مورد کیفیت آب تدوین و با قید تاریخ‌های مشخصی برای اجرا صادر کرد. البته نبود یک نظام جامع قانونگزاری، باعث شده بود که نظارت بر اهداف زیست محیطی با دشواری‌های متعددی روبرو شوند. سرمایه‌گذاری اندک و سیستم‌های گران قیمت که عوامل منفی اجرای تدابیر جامعه اروپا بودند، دول کشورهای انگلستان و ولز را بر آن داشت تا در سال ۱۹۸۹، خدمات آب و فاضلاب خود را خصوصی اعلام کنند این تنها خصوصی سازی کامل در جهان بود که اموال دولتی بخش آب و فاضلاب، به طور کامل به شرکت‌های خصوصی منتقل شد.

بدهی این صنعت ۵/۲ میلیارد پاوند برآورد شده بود و در نتیجه این صنعت ۱/۵ میلیارد وام بلا عوض از دولت دریافت کرد. ۷/۷ میلیارد پاوند نیز از منابع مالیاتی در اختیار آن دسته از شرکت‌هایی قرار گرفت که وارد بازار بورس شده بودند.

ساختار

در سراسر جهان، اکثر خدمات آب رسانی هنوز در کنترل

دولت‌ها و شرکت‌های وابسته به شهرداری‌ها است و تعداد زیادی شرکت فنی و مهندسی نیز به آنها خدمات ارائه می‌کنند. صنعت جهانی آب در سیطره تعدادی شرکت است که توانسته اند از طریق بازارهای داخلی خود به رشد قابل توجهی برسند. دو شرکت بزرگ این صنعت سوئز و ویوندی هر دو فرانسوی هستند. بزرگ‌ترین شرکت بعدی شرکت آلمانی RWE است که در سال ۲۰۰۱ بزرگ‌ترین شرکت انگلیسی یعنی تیمز را خرید. تعداد معدودی از شرکت‌های آلمانی و انگلیسی هم دست به فعالیت‌های خارجی در این زمینه زده‌اند. شرکت‌های اسپانیایی هم در آمریکای لاتین فعال هستند اما عموماً به صورت مشارکت عمل می‌کنند.

بازارها

نیاز جهانی

بیل کلیتون رییس جمهور سابق ایالات متحده، گفته بود: "هر شب یک میلیارد نفر سرگرسنه بر بالین می‌گذارند و ۱/۵ میلیارد نفر یعنی یک چهارم جمعیت جهان هرگز یک لیوان آب پاکیزه هم نمی‌نوشند." این امر نمایانگر جهانی بودن بازار آب است.

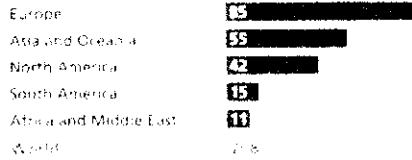
دو میلیارد نفر در جهان بهداشت کافی و مناسب ندارند. در سال ۱۹۸۰، سازمان ملل متحد یک دوره ده ساله تأمین آب و بهداشت را آغاز کرد و در خلال این دوره حدود ۱۰۰ میلیارد دلار صرف پروژه‌های زیرساختاری در سراسر جهان شد. در پایان این دهه، اجرای این پروژه‌ها چیزی شبیه به یک قطره در برابر اقیانوسی از مشکلات کمبود آب بودند. در سال ۲۰۰۰، ۳۸ درصد خانوارهای آفریقایی اصلاً به آب و فاضلاب دسترسی نداشتند و این رقم در آسیا حدود ۱۹ درصد بود. اما در اروپا، ۹۶ درصد خانواده‌ها به آب و ۹۲ درصد نیز به فاضلاب دسترسی داشتند.

جهان در حال توسعه

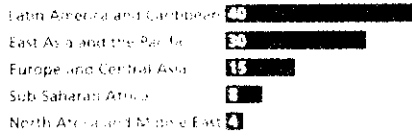
بنا بر اعلام بانک جهانی، بین سال‌های ۱۹۹۰ و ۱۹۹۹، بیش از ۱۲۱ کشور در حال توسعه، مشارکت بخش خصوصی خود را در زمینه پروژه‌های صنعت آب و فاضلاب اعلام کردند. این کشورها ۱۹۰۰ پروژه را در این زمینه اجرا کردند که مجموع رقم سرمایه‌گذاری شده در آنها حدود ۵۸۰ میلیارد دلار بود. علیرغم این سرمایه‌گذاری گسترده، وضعیت فقیرترین کشورهای جهان هنوز هیچ‌گونه پیشرفتی نکرده است. عده مردمی که در کشورهای دارای بحران آب، زندگی می‌کنند، ۴۷۰ میلیون نفر است و برآورد شده است که این رقم تا سال ۲۰۲۵ به حدود ۳ میلیارد نفر برسد. رشد صنعت کشاورزی و افزایش جمعیت، دو عامل مهمی هستند که به

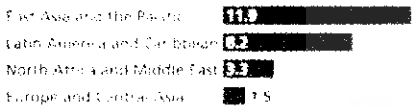
خدمات آب و فاضلاب شهرداری ها (میلیارد دلار)

کل پروژه های آب و فاضلاب بخش خصوصی در کشورهای در حال توسعه بر اساس تقسیم بندی منطقه ای

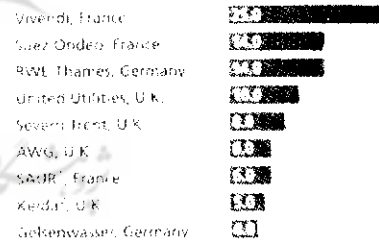
کل سرمایه گذاری بخش خصوصی در پروژه های آب و فاضلاب

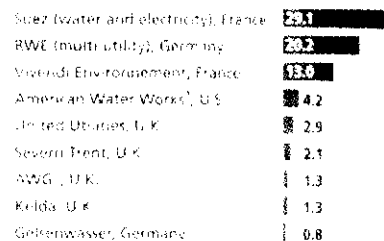
شدت بر منابع آب جهان تأثیر می گذارند. پیش بینی شده است که بین سال های ۱۹۹۰ و ۲۰۳۰، رشد جمعیت شهری کشورهای در حال توسعه جهان، ۱۶۰ درصد باشد. بانک جهانی بر این باور است که برای رفع تقاضاهای خدمات مورد نیاز برای تأمین آب و بهداشت، آبیاری اراضی کشاورزی و تأمین برق، به رقمی معادل ۷۰۰ میلیارد دلار بودجه نیاز است. لذا با احتساب حدود ۳۰۰ میلیارد دلار سرمایه گذاری از جانب بخش خصوصی در این زمینه، مابقی پول مورد نیاز باید از طریق نهادهایی همچون بانک جهانی تأمین شود.

نیاز به بودجه هم در کشورهای توسعه یافته و هم در کشورهای در حال توسعه آن قدر زیاد است که دولت ها هیچ چاره ای ندارند که بیش از پیش زمینه را برای حضور بخش خصوصی آماده کنند. از سوی دیگر باید قراردادهایی منعقد شوند که خطرات مهم این صنعت در یک دوره حداقل ۳۰ ساله را دربرگیرند. مثلاً ارزیابی ارزش اموال موجود در کشورها بسیار دشوار است زیرا اکثر این اموال که در قالب لوله های آب هستند، در زیر زمین مدفونند و قابل رؤیت نیستند. لذا صنعت آب نیازمند یک سرمایه گذاری عظیم برای ایجاد زیر ساختارها است و نباید هم انتظار داشت که این سرمایه گذاری ها در ابتدا سود زیادی را به دنبال داشته باشند.

برترین شرکت های آب و فاضلاب بر اساس خدمات رسانی به جمعیت داخلی

برترین شرکت های آب و فاضلاب بر اساس خدمات رسانی به جمعیت خارجی (بین المللی)

برای اطلاعات بیشتر

کتاب و فهرست های راهنما:

"در صنعت آب، چه کسی چه کار می کند؟" شرکت خدمات آب لندن

مجلات و نشریات:

نشریه گزارش جهانی آب

وب سایت ها:

www.awwa.org انجمن پروژه های آب آمریکا

www.waterinfocenter.com اخبار و اطلاعات

مربوط به موضوعات مهندسی و محیط زیست

www.waterandwastewater.com اطلاعات

الکترونیکی برای متخصصان صنعت آب

www.ipwa.org انجمن بین المللی شرکت های

خصوصی آب و فاضلاب